

W i i n h ø s t e n ,

eller

Hvem fører Bruden hjem?

En komisk Oper

i
tre Acte.

Oversat

til

Hr. Kunzens Musik

af

Frankenau.

Kjøbenhavn, 1796.

PAR Bogsoghandler E. Poulsens Børlag.

Personerne:

Oberst v. Losberg, Eier af Godset.

Froken v. Losberg, hans Niece.

Fogeden.

Lovise, hans Datter

Jørgen, hendes Elsker.

Barthel, Skoleholder og Degn.

Retten's Betjent.

Claus,

Peter,

Frands,

Wenzel, en gammel Bønde.

Anne.

Bønderfolk af begge Kien.

Soldater og Vagt.

Første Akt.

Første Scene.

(Theatret forestiller et Wiinbierg. Endeel Wonderfolk af begge
Kion ere sjsselfatte med at plukke Druer).

Her samle vi Druer, og perse med Lyst
Den Drik som opmuntret hvert dødeligt Bryst;
For Kummer at lindre gav Gud den sin Kraft,
Thi hædret dens søde fortryllende Saft!

Her samle vi Druer, og perse med Lyst
Den Drik som opmuntret hvert dødeligt Bryst;
De smaae med de store, alt plukker vi af!
Dg signer den Slæber som Vinen os gav!

Frands. Holdt Kammerater! vi sngge
der evig og evig et og det samme. Det er en
smut Sang, det maa man lade den — høert, et
Ord i den er sandt — men man bliver dog og
saa engang fied deraf. Lad os nu engang spøge
en anden.

Anne. Ja, ja, først kunne den, og siden synge den. Vorede der bare Sange som Druer, at man strax kunde gaae hen og plukke en af!

Frauds. Her Anne! torteer mig ikke Druerne; den smukkeste Sang er dog langt fra ingen Viindrue. Amtmandens Skriverkarl har tit fortalt mig, at Bisemagerne maatte arbejde ved Vandflasken; og at dersom en af os, der har et og andet gammelt Fad liggende, forstod Haandværket, saa vilde der komme noget ganske andet ud af det.

Anne. Jo du seer ud derefter; ha, ha, ha!

Peter. Nu, nu! dril inte altid hverandre! Lad hver gaae sin Vej, og dermed holla! Jorgen skal synge os een; han kan jo Viser i tusindtal, den ene lystigere end den anden — Jorgen! hei Jorgen! — See mig engang den Knegt! der nebbes han atter med Fogedens Lovise. Hei Jorgen!

Jorgen. Maa hvad er paa færde?

Peter. Kom her! Syng os engang en af dine Kiststadviser.

Anne. O ja Jorgen, gjør os den Fornsielse.

Jorgen. Jh meget' stjerne! Ble et lille Korn — Hvad for en skal jeg nu synge? J vil dog vel gjerne synge med?

Pe-

Peter. Ih det forstaaer sig; naar vi bare
kan strax.

Jørgen. Stille! Der falder mig en ind,
som just ogsaa passer sig paa Wiinhøsten. Kom-
mer nu omkring mig allesammen, og giber vel
Agt! Naar jeg klapper i Hænderne, saa repeterer
I hver gang de sidste to Linier og synger Chor.

(De gaae ned af Wiinhøsten).

Alle. [O det er herligt!
Det er skönt!

Langt meer end Guld er Druen værd,
Den lindrer alle Smerter;
Selv Toffen gjør den ofte lærd,
Den bedrer onde Hierter.
Forsagte Ungling gie'r den Mod,
Dg varmer matte Oldings Blod.

Forsagte Ungling gie'r den Mod,
Dg varmer matte Oldings Blod.

For Kummers Træl o Druen du!
En salig Trost bereder,
Det kolde Marmorhiertes Hu
Et Elskovs Fryd du leder;
Du rober Ondskabes skulte Raad,
Dg standser Faderløses Graad!

Du rober Ondskabs skjulte Raad,
 Og standser Faderleses Graad!

J Ene af Ranker Lighed boer,
 Der Rang og Ahner vige,
 Enhver sig drømmer lige stor
 Den Arme med den Rige.
 O Wiin! saalænge Kloden staaer,
 Din Undervirkning ei forgaaer.

O Wiin, saalænge Kloden staaer,
 Din Undervirkning ei forgaaer!

Anne. Det er sandt Jørgen! alt hvad
 du foreslaaer, det har haade Næb og Klør.

Jørgen. Mener du det? Nu, det glæ-
 der mig, om det staaer jer an.

Peter. Ja, jeg har ogsaa mangen en god
 gang sagt, at din Fader skulde ladet dig lære dette
 Studenterbæsen, der var paa min Siæl bleven
 en heel Pastor af dig.

Frands. Hvorfor ikke gar en Magister?
 Det det siger jeg reent ud, til en Geistlig Mand
 duebe Jørgen ikke, dertil er han ikke hemmelig-
 hedsfuld nok. Men en Avokat, det leder jeg
 passere. Saa kunde han ogsaa haandthæve Ret
 og Retfærdighed iblant os.

Peter. Paa min Siæl! vist nok bedra
end den Pengesæk af Foged. Apropos Jørgen!
hvor staaer det med Lovise?

Jørgen. Endnu stedse ved det gamle.

Peter. Jh! saa vilde jeg ønske at den for-
dømte Barthel var — Gud forlade mig! havde
jeg ikke nær bandet. Jeg tilgiver i Evighed alle
drig Fogeden, at han giver den gamle Synder
Pigen.

Jørgen. O snak nu ikke derom, og for-
spild mig en glad Dag.

Frands. Det er ogsaa sandt. Kom vi
vil nu tømme vore fulde Kurve, at vi dog engang
kan blive færdige.

(De gaae alle op ad Bierget, tage deres Datter og Kurve, og
gaae ned paa den anden Side. Jørgen og Lovise blive.)

Anden Scene.

Jørgen. Lovise.

Jørgen. Siig mig nu Lovise, hvorfor
du i Dag er saa ilde tilmode. Alte omkring os
ere saa glade, og det er saa herligt, naar man
kan forholde sig med andre Mennesker, og glemme
sin Kummer. Hvorfor vil du allene sørge?
Se for dig, hvor blid den fiære Efteraarssol skinner
ned paa de muntre Mennesker.

Lovise. Af Jørgen! jeg veed selv ikke hvad
der falder mig. Min Fader har i Morges tid-

fig skiændt saa slemt paa mig. Det ligger mig be-
 stardig paa Hierte. Han vil endelig, at jeg endnu
 i Dag skal give Barthel mit Ja; og jeg kan dog
 paa ingen Maade giøre det. Jeg bliver ganske
 nedslaaet, naar jeg tænker paa at leve med ham.

Jørgen. Jeg mærker det allerede, Lovise!
 Der bliver dog tilsidst intet andet af, end at jeg
 mister dig. Og skeer det, saa god Nat Fædrene-
 land og Venner! Jeg gaar da saa langt bort,
 som mine Been vil bære mig.

Lovise. Saa! Bedrøv du mig kun mere!
 Seer du Jørgen! Jeg sværger dig det her for
 Gud. Jeg tager aldrig Barthel. Jeg vil heller
 evig blive hvad jeg er, end tage saadant et Drog
 til Mand, om han saa ogsaa sad i Guld op til
 begge sine Øren.

Jørgen. Det fordsæmte Guld! Det giel-
 der hos de fleste Mennesker immer mere end Dyd
 og Retfærdighed; og dog er ingen Skurk i Stand
 til for al Verdens Guld, at fiske sig et eneste
 Øran Redelighed. Var jeg en slet Karl, jeg
 vedder paa, at jeg eiede mere end den forfaldne
 Hytte, og det smule Stykke Biinbiørg.

Lovise. Og om du nu eiede meget, men
 dertil et slet Hierte, saa havde du jo ikke en ro-
 lig Elme, og jeg kunde aldrig elske dig. — Ret
 Jørgen, saa bedre som det nu er. At være god

er ogsaa Rigdom. Saaledes blive du mit Hierte nærmest, endogsaa ved Bøttelstaven.

Jørgen. Gode Pige! O hvor ofte har jeg ikke all:rede ønsket at du var fattig — endnu fattigere end jeg. Saa havde du for længe siden været min Kone. Med et Hierte fuldt af Kierlighed, og med den Overbeviisning, at man ernærer sig redelig kan man ikke være uheldig. — O der maa ret være noget himmelsk ved de huuslige Glæder. Naar Kierlighed frydres det fattige Maaltid, og en god Samvittighed dytter det noisontme Par i Søvn, hvor faaer man da vel Tid at bekymre sig om Rigdom? Og mod Mangel beskytter Arbeidsomhed ethvert Menneske.

Jørgen.

Blir endog engang vor Bolig
Kun en straat ft Braae,
Naar kun Dyd og Elfskov trolig
Os ved Siden gaae;
Da skal hver en Aftenrede
Hver en Morgen bliid os gløde,
Elfskovs Glands forskjønne dem.

Lovise.

Elfskov hver en Summer letter,
Kerfind skænker Siælefred;
Hvo sin Tiid til Himlen sætter
Ei af merke Timer veed!

Begge.

Begge.

Om endog en straatakt Braae
 Vi til stille Bolig faae,
 Blomstret os dog Hæd.
 Arbeid' skænker muntert Blod,
 Verlig Barm gie'r freidigt Mod,
 Kierlighed en fælsom Siæl.

Tjergen.

Længe nok lad Ondskab hvile
 Tryk i Lykkes kælnes Skied,
 Os skal blid Tilfredshed smile
 Dobbelt skien hos Vand og Brød.

Lovise.

Elfskov haaner Riges Guld,
 Snaarest er den Armod huld!

(De gaae begge Arm i Arm ad; og Barthel kommer rævende
 ned af Blindterget).

Tredie Scene.

Barthel (allene).

Ha, ha, ha, ha,
 Nu snart jeg Spillet vinder,
 Snart klapper disse Kinder
 En deilig Piges Haand.
 O hvor vi under Gammen,
 Skal leve trygt tilfammen
 I Hjertens Vaand.

Er du Floq og riig,
 Aldrig noget nægtes dig,
 Guld gjør hver Dumrian
 Ett Blisdoms Mand:
 Gjør lige Veien som er krum,
 Og gjør Samvittigheden stum;
 Den ærme noqns Dyd for Muld
 Paa Jorden anseet er,
 Mell naar du eier Dhyger Guld
 Da ærer man dig fiert og nær.
 For dig hver Kong da bukler sig,
 Og for hver Daad man roser dig.
 Ver Verden er nu engang saa,
 Kæb Blisdom som en Salomon,
 Hvils Rigdoms Gud dig ei skaer bi,
 Saa blir dog alting Lapperte!

(Under Midten af følgende Molog følger Elias. Alle hans
 Handlinger robe ussel Forstand og dum Enfoldighed. Han
 har Materialier til en Papirs-Drage med sig. Efterat
 han nogen Tid har betragtet Barchel, og er raadvild om
 han skal blive eller gaae, sætter han sig paa Bændlerget
 for at forfærdige sit Legetid).

Men: hvad Dæblen! Tungen er mig saa
 svær, som om der laae en 24. Hundtger paa den.
 Barchel, Barchel! du har igjen i Dag været
 tidlig paa Færde. Nu, nu, vi vil ikke her
 passere for denne gang. Glæden over at være
 Kaalet saa nær, har jaget mig min 87. Aarige
 Gjern op i Oberparlamentet. Nu ere jo alle Hin-
 drin-

dringer ryddede af Velen, og Lovise maa blive min. Vist nok vil hun sætte sig dertimod med Hænder og Fødder. Men det vil ogsaa nok give sig; jeg har kiendt flere Fruentimmer, der har ønsket deres agtbare Sponser Hænden i Vold; efter Brølluppet har de tænkt anderledes — det giver sig, som en snever Skoe — — Naar først Jørgen var hende af Syne; ved Hiertet af Fruentimmerne hænger intet, men Dinene — Dinene. Dog det er der jo ogsaa sørget for. (Han trækker et Brev op af Lommen) Her Mosis Jørgen, her boer Musikanterne, og efter deres Melodie vil han ventelig komme til at danse paa Fæstningen. Der skal Kierligheden nok forgaae ham — — Ha, ha, ha! det var dog fornulstigt opspundet. Rigtig nok koster det rene 100 Gylden, men for et Skielmsstykke, som dette, er det ikke for dyrt. (han rumler) For Hænden! igjen! Jeg bliver ganske svimmel — — (han begynder at snuble, falder over Roden af et Træ og taber Brevet) Ligger du Barthel? ja rigtig! Ja, ja, Wiin i Hovedet, og Kierlighed i hver en Lem, saa kan Hænden selv ikke staae fast. (han bliver liggende, og skælder sig selv: Ohne Liebe ohne Wein o. s. v., og sover ind over dem).

Fjerde Scene.

(Bønderne samles efterhaanden atter paa Wiindbjergget med deres Datter, og plukke Druer. Claus nærmer sig frygtløs den sovende Barthel, og tager det tabte Brev op. Springes derpå glad hen og kfter det paa sin Drage).

Claus (med tomig Glæde). Heisa! min Drage er færdig, færdig er min Drage! — — og den har Claus dog selv gjort, he, he, he! Saa siger de Folk immer at Claus er dum. Men det er ikke sandt! Claus er ikke dum, han har dog gjort sig en Drage, og der feiler ikke det mindste paa den. Jeg skal dog strax probere den — ha, ha, ha. Magister Barthel er dog en naragtig Karl. Der vrakter han immer, som en And, og sover endog paa den blotte Jord. Nei det gjør Claus ikke, der kunne fryde en Drentvist ind i Næsen paa ham. Nei, nei!

(han løber ud med Dragen).

(Bønderfolk af begge Kion paa Wiindbjergget).

Frands. Naa, nu ere vi da snart satsdige. Druerne hænge allerede forbandet tyndt, og det er en ærgelig Ting at gaae saa længe og søge.

Peter. Ho, at søge tilfaldt, det lader sig nok høre, men naar vi strax fra Begyndelsen af skal søge, som for to Aar siden, det er bedrøveligt.

Anne. Hvad mener I Gode! om vi tid og par hænge. Om en eller anden ~~Drage~~ ^{Drage} ~~skal~~ ^{skal} ~~komme~~ ^{komme}

font

fommer denne Bei, saa vil det vist glæde ham at finde en Bederqvælgelse.

Peter. Naar min Siæl Anne! du har Ret. Nu vil vi holde op; ved hiint Bierg har vi jo desuden fundet Guds Betsignelse.

Frands. Ja Gud være lovet! Vi har slæbet mangen ærlig Kuro derfra. De enkelte gjør os hverken fra eller til, men for den Fattige er her dog endnu til en og anden Smaas.

Alle. Rigtig, rigtig!

Peter. Kom Anne! for det Judfald maa jeg give dig et Kys (han koster hende). Du er dog en brav Pige!

Anne. Er det noget at gjøre Bæsen af. Naar vi har alle Kar fulde, saa kan vi jo sagtens undvære det par Druer.

Peter. Men havde du ikke talt derom, saa havde vi plukket Rub og Stub af, og den Fattige havde maattet passere sulten forbi.

Anne. Jh nu da! Jeg har sagt det, og I gjør det, og altsaa vil I dog vel ogsaa have Deel i den gode Sierning.

Peter. Nu, hvem vil ikke det?

Anne. Ho, ho, vores Foged, lader intet Bår i Stikken for den Fattiges Skyld.

Peter. Derfor er han ogsaa Foged, og ingen ret Bonde. Det er allerede meere forneemt.

Frands.

Frands. Men vores Hr. Oberst, og den naadige Kroken, er endnu fornemmere, og de ere dog vist derfor gode.

Peter. Ja, de ere ogsaa som Jørgen siger, en Regel i Undtagelsen.

Frands. Saaledes hedder det ikke. Det hedder en Undtagelse i Reglen.

Peter. Nu, nu, enten Reglen staaer bag eller for, saa ere de dog gode, og det omt der saa slet ingen Regel var.

Anne. Ved I hvad? Lad det nu blive derved — Vi vil derfor ogsaa synge en Sang endnu inden vi gaae.

Alle. O ja! det vil vi.

Svæver hen i lette Dandse,
 Tumler lystig Par med Par;
 Fletter Glædens friske Krandsse,
 Synger, hver som Tone har!

Hæld os thi en kierlig Fader
 Bærner om vor Fryd og Fred;
 Si den mindste Orm han hader
 Nei, hans Navn er Kierlighed!

Svæver hen i lette Dandse & s. d. m.

Dig til Priis vor muntre Brimmel,
 Glødens Giver, stemmer i,
 Under din saa skønne Himmel
 Intet Folk er fro som vi!

Swæver hen i lette Dandse o. s. v.

(Med Slutningen af Sangen stige de jublende ned af Bierget, og dandse adskillige gange i Ring om Forgrunden af Theatret. Peter bliver Barthel væk, der just er opvoget.

Peter. Hvad Dæblen er det der rører sig? Saa sandt jeg lever! Skoleholder Barthel. Han har atter sin fulde Ladning. (gør en Pantos mine som vin han drak) Naa Hr. Magister, har det smagt ham?

Barthel (med geistlig Værdighed). Hvorledes? hvad? smagt? — — Jeg troer I vil holde mig for Nar; hie kun I Grobian! Jeg skal lære Jer Respekt.

Peter (sætter sig Dofene). Siig han mig det endnu engang, Herre!

Barthel (der begynder at frøgte for Peters Næver, med nedstemt Tone). Jeg siger, at det er just ikke smagt, Monsieur Peter! at gjøre Nar af mig, en offentlig Person, en Ungdoms Lærer, og derfor vil jeg høfligt frabede mig sligt.

Peter. Saa, naa! ja det er en anden Sag. Men forher var det langt anderledes, de skal det Grobian; og hvem som kommer mig
 med

med fligt, han maa være hvem han vil, saa maa han tage Bølgen i agt. Denne gang vil jeg skrive det paa Nufens Regning. Læg han sig nu igjen og sov ud.

Frands. Ja det tiener ham nok best.

Alle. Vel bekomme Hr. Magister!

Femte Scene.

Barthel (allene).

(Sønnen og Peterss fialte Tiltale have formindsket Nusen).

Det er en Fandens Karl! Og hvor det hele Pak kan gotte sig over det. Det er ogsaa en Følge af Mosis Jørgens Wiisdom. Han har immer Næsen i Bøgerne, og Bøger ere i vore Dage Gist for den gemene Mand. Men, kun Laalmodighed, Mosis Jørgen! det Oplysnings-Haandværk skal nok blive ham forpurret, saa sandt som jeg hedder Bonifaz Barthel, og med jer andre vil jeg ogsaa nok blive særbig!

Jeg Bonifaz Barthel jer Slugter vil lære For Ungdommens Leder tilbørlig at være Al underdanig Respect.

Ho, ho! det var vel en valker Streg,
Om Barthel strax, naar I ham drillede, seeg
I Kaffelovns-Krog.

Nei, nei!
 Slikt lykkes ei.
 Jeg er Bestalter Magister
 I Pædagogie;
 Og Sagens Minister
 I denne vor Bue.
 Jeg kiender Quid juris;
 Latin, om I vil;
 Og skulle roelig see til,
 Naar en tølperst Bonde mig vækker,
 Og mig som en Drukkenbolt giækker?
 Nei, nei!
 Jeg Bonifaz Barthel o. s. v.
 (han gaar).

Siette Scene.

Froken v. Losberg (fra den anden Side).

Hvor hjertefuld er denne Dag ei for mig?
 Hvilken Bælyst, disse ærlige Landsfolk
 Fro at see! — —
 Aldrig søger jeg Glæden
 I Falkadser mere.
 Kun i dine moderlige Arme
 O Natur! der sprudler den uoprørte Kilde,
 Og ad vor Bei forfølger os,
 Som den klare Sagens Bøl
 Mellem blomstrende Bredder;

Overalt seer her mit Die
 Kun jendfulde Bæfner,
 Overalt den kunstløse Hierternes Tale!
 Hæld dig, gode Fader!
 Thi din Haand tog mig fra den kiedsomme Stad
 Og ledte mig til Livets rette Nydelse.

Naar i venlig Klarhed
 Over dugfuld Ager
 Guds saa skionne Soel opgaaer,
 Gierne lader jeg tilbage
 Stadens stolte Heltidsdage
 Hvor for Guld man Hæder naaer.
 Roe i Livet
 Aldrig smiler
 Den bedragne Siel,
 Som af Sandfer daaret,
 Guld og Pragt sig kaared'
 Frem for Blomster Engens Vold.
 O det Frøkenen vil gaae, kommer Jørgen os forfæd

Syvende Scene.

Frøkenen. Lovise og Jørgen.

Frøkenen. Ih see der! Hørte des gaaer
 det Jørgen?

Jørgen. Saa slet og ret, mandige Frø-
 ken, som det pleier at gaae en fastig Vænder.

Frokenen (peger paa Lovise). Formodentlig hans Kiereste?

Jørgen. Ganske rigtig, naadige Froken. Men det seer desto værre kun slet ud med vores Kierlighed!

Frokenen. Hvorledes det?

Jørgen. Seer De, naadige Froken! Jeg er en fattig Diævel, og Pigen er riig.

Frokenen. Ih nu; det er jo saa meget desto bedre.

Jørgen. Ja Gud hielp os! Her er det omvendt. Hendes Fader er en stor Nar efter Skillingen. Gud veed, jeg forlanger ikke en Hvid af hendes Penge; jeg tager hende som hun gaaer og staaer.

Frokenen. Naa, har han da ikke sagt den Gamle det?

Jørgen. O, vel hundrede gange. Dog, han har kun Dre for Guldets Klang. — Der er den rige Magister Barthel, han frier ogsaa til hende; naturligtviis maa jeg arme Diævel fortrække.

Lovise. Vær dog rolig, beste Jørgen! Jeg ænster ham aldrig.

Frokenen. See Jørgen! Pigen gjør ham til Skamme; hun har mere Mod end han.

Jørgen. Hun har kun Mod, naar hun vil træffe mig, og det er i Grunden kun Kierlighed.

Fro-

Frokenen. Elsker I da hinanden saa høit?
Jørgen. O Lovise! Tal du! Jeg kan
 ikk: fortælle det.

Lovise. Saaer det vel mig bedre? Jeg
 maatte elske dig mindre, naar jeg kunde snakke
 meget derom. Det er sagt med et par Ord, og
 det øbrige lader sig kun føle. O, naadige Frø-
 ken, jeg kan aldrig forlade Jørgen. Min Fa-
 der stænder og stænder paa mig, og kalder mig
 ugudelig, og ulydig; jeg har tit tænkt paa, at
 jeg vilde slaae ham af Tankerne, men det er
 umueligt. Naar jeg staaer op om Morgenen,
 er det min første Tanke, og om jeg ogsaa en
 heel Dag ikke seer ham, saa har jeg ham dog
 steds i Hiertet: Han er ogsaa saa god, hele Byen
 elsker ham, og han vil vist gjøre mig lykkelig.

Jørgen. Ja, ved Gud, Lovise! det vil jeg.

Frokenen. I rører mig! I gode Siæle.
 Dog giv jer tilfreds. Alting er endnu ikke for-
 loren. Maaskee bliver I snart lykkelige.

Frokenen.
 Lader af nich Beemig Klage!
 To saa skønne Siæle smage
 Elskovs fulde Saltghed!

Jørgen.
 Intet Glimt af Haab mig smitte,
 Mine Glæders Siæle iler
 Snart i evigt Mørke ned.

Lovise.

Mellem Frygt og Haab jeg svæver,
 For hver Stund som slaer, jeg bæver,
 Gud kun heel min Jammer veed.

Frokenen.

Strax jeg hen til min Fader iler,
 Snart den Væde saa det mager,
 At I skue eders Klager
 Slæbte om til Fryd.

Jørgen og Lovise.

Blide Engel! som saa tierlig
 Haab og Trøst at skænke veed,
 Derfor dig slaas vore Hjertes
 Hals af varm Erkiendtlighed.

Frokenen.

Kun at lette eders Smertes
 Er for mig en Salighed.

(Frokenen gaar).

Attende Scene.

Jørgen. Lovise.

Jørgen. O Lovise! nu begynder jeg at
 ter at haabe. Obersten holder af mig, man-
 ske oortaler han din Fader, og saa — —

Lovise. Saa ere vi lykkelige. Men jeg
 stender min Fader, det vil koste Umage at over-
 tale ham.

Jørgen

Jørgen. Siig ikke det, Lovise; han er din Fader, og derfor kan jeg ikke hade ham. Han vil dog vise Obersten den tilbørlige Agtelse.

Lovise. Nu, vi vil haabe det Bedste. Korresten maa det gaae som det vil. Vi vil elske hinanden, til Trods for enhver Hindring der lægges os i Veien. Mit Hierte er dit, og min Haand faaer heller aldrig nogen anden.

Jørgen. Gode Pige!

Lovise. Og hvad var det ogsaa? Et Liv foruden dig, er for mig intet Liv; jeg har nu engang vænnet mig til at være dig alt, lige som du er mig alt, og uden det, mener jeg, der gives ingen Lyksalighed.

Lovise.

Hvad var dit Liv foruden mig?

Jørgen.

— — En Plage — —

Lovise.

Mit Hierte eene vælger dig

Jørgen.

— — Til Mage — —

Lovise.

Naar Elskovs Blik du sender mig

Jørgen.

Da synger Hiertet Elskovs Druis

Lovise.

For Kroner ei jeg byted' dig

Jørgen

Jørgen.

Mig er dit Favn et Paradiis.

Begge.

Til Elskovs Trylleries

Vi vore Hierter vier,

O Hæld dens søde Fred!

Hvad Skæbne end os møder,

Os. Elskov jo forsøder

Enhver dens Bitterhed.

Jørgen (falder hende om halsen). Du er min,
og intet skal skille os ad.

Lovise. Din beste Jørgen! for evig!
(hun koster ham).

N i e n d e S c e n e.

Peter. (Efter ham flere Vindstøt). Jørgen. Lovise.

Peter. See mig engang! Er I allerede
lgien sammen? Men sig mig engang, Jørgen!
kan du da aldrig faae nok? Immer løber du
mig i Krogene med Lovise. Vi ere alle for-
samlede under Lønden uden for Krøen; Er det Ende
Vindhøften i Glæde og Lystighed; Musikanterne
strakte og steinime, men intet Menneske vil be-
gynde at dandse. Vi ere nu engang bante til
at du giber Tønen an ved vore Lystigheder, og
kvar du ikke er tilstede, saa mangler der os
altid noget.

Jørgen. Ach! jeg-gider ikke dandse i Dag.

Frands. Hvilken Gud hvorfor?

Pe=

Peter. Er der nogen, der har gjort dig noget imod, saa siii frem. Vi skal læse ham Mose og Propheterne, saa hans Dine skal løbe i Vand ved det.

Anne. Jeg merker allerede hvordan det er fat med ham; ikke sandt? Barthel —

Peter. For Diavelen! jeg har ogsaa hørt en Fugl synge om saadant noget. Er det sandt, Lovise?

Lovise. Desværre! alt for sandt.

Peter. Nei see mig engang til den hule Knekt; hvor hemmelig de har faaet det gjort færdigt. (En gestaltig godherteet, Lone). Naa, kommer nu Jørgen og Lovise. J følger med hen at danse, og hvem som bover at hindre det, han skal faae med os at bestille.

Alle. Ja, følger nu med!

Peter. Die kun Barthel. Kom du, ene gang! vi skal byde dig velkommen.

Frands. Hvis han gjør sig det allermindeste ud til Beens, skal han ikke beholde et Haar i Parykken.

Op, op til glade Dandse,

Til Instig Heitids-Færd;

Hver som vor Fryd vil standse,

Er ei vort Venstreb værd.

Vi ham Respekt skal lære

For Uskylds Fryd: at bære.

(O det Bønderne ved Choret's Ende vil gaar, (Lone og Jørgen).)

309

Fogden.
Guds Fred mine Venner!

Bønderne.
Hans Tiener Hr. Foged!

Fogden.
Ei, ei, her ogsaa min Datter jeg seer!

Barthel.
Ei, ei, Hr. Jørgen er ogsaa her!

Bønderne.
Vist nok, Hr. Foged! vi her helligholde
Vor Vindhøst, som nok jo han veed;
Saa maa hans Lovise dog med
For og sin Springon sig at faae.

Fogden.
Nei, nei, i Dag det bliver ei saa!
Min Datter sig smukt maa beqvemme
Herfra hjem med mig at gaae.

Barthel.
Hun stikkelig maa sig beqvemme
Herfra hjem med os at gaae.

Lovise.
Her dog, Jørgen, tal for mig!
Al, hvor skal det nu gaae?

Jørgen.
Kan dig aldrig best. Skal faae,
Jeg forlader ei dig.

Bønderne.

Hr. Foged! lad hende med Fred!
Hun slipper ei med;

Fogden.

Ei, ei, slikt snurrikt dog var,

(til Lovise).

Som Fader jeg byder dig
Paa Stedet at følge mig.

Lovise.

At Fader! det ikke gaaer an.

Bønderne.

Hr. Foged! det ikke gaaer an.

Fogden.

For Aften du smukt maa behage
At give Hr. Barthel dit Ja;

Barthel.

For Aften hun smukt maa behage
Som Brud mig at give sit Ja.

Lovise.

At Fader! jeg ham ei kan tage,
For Jørgen om mit Hjerter Aaer;

Jørgen.

Nei, nei, hun maa ham ei tage,
Hun evig Tro mig suor.

Bønderne.

Hr. Foged, hun ham ei kan tage,
For Jørgen hendes Hjerter Aaer.

Mænd og Qvinder.

Hr. Foged }
Hr. Barthel } man aldrig saae Mage!

Qvinderne.

At være sin Datters Tyran!

Mændene.

Forelsket saa gammel en Mand!

Fogden.

Ei, ei, mon sigt ei gaaer an?

Barthel.

Nu, nu, hvi gaaer det ei an?

(En Underofficier med Baat, kommer ned af Wiinbierget og
gaaer hurtig hen mod Jørgen).

Underofficieren.

Min Ven, han er min Arrestant!

Jørgen.

Hvorfor er jeg hans Arrestant!

Bønderne.

Hvorfor er han hans Arrestant?

Barthel.

Jeg seer den hele Årsag grant. (affided)

Fogden.

Det overstiger min Forstand.

Underofficieren.

Ei, Jørgen kan han svare,

Jeg vil dertil kan svare.

Bare lad saa god og følg med mig.

Jor-

Jørgen.

Nei, nei, herfra jeg viger ei,
 For jeg min Misgierning veed;

Bønderne.

Nei herfra Jørgen slipper ei
 For vi hans Misgierning veed.

Underofficieren.

Dyrt skal I ham kiese.

Lovise.

At lad ham kun løbe!

Bønderne.

Nu vel; saa kom an!

Underofficieren.

Soldater! fald an!

Bønderne.

Hvad har han forbrudt?

Jørgen.

Hvad har jeg forbrudt?

Peter.

Slip ham! for ham til i Morgen,
 Mit Liv jeg stiller til Borgen.

Bønderne.

Ja, ja, for ham til i Morgen
 Vi alle er' Borgen.

Underofficieren.

Jeg tager ei mod Sikkerhed.

Barthel.

Nei tag han ei mod Sikkerhed

Endnu jo hans Brøde man ikke veed.

Bøn-

Bønderne.

Hr. Barthel det ham ei gaaer an;
Han er en hadelig, Ondskabsfuld Mand!

Jørgen.

Ha, hie kun du lumste Forræder
Du sikkert mig Graven bereder,
Dog selv du nok falder deri.

Barthel.

Ho, ho, sligt ei saa let gaaer an,
Underofficieren.

Op Soldater! og falder an!

Jørgen.

Lev vel Lovise, foralem ei mig.

Peter.

Kom Jørgen, jeg vil følge dig!

Bønderne.

Kom, vi forlade ei dig.

Jørgen.

Og du, du lumste Forræder,
Du sikkert mig Graven bereder,
Dog selv du nok falder deri.

Bønderne.

Og du, du lumste Forræder,
Hog du ham Graven bereder,
Du falder vist selv deri.

Anden Akt.

Første Scene.

(En Haugepavillon, glennem hvilken man kan see ud i Haugen).

Froken v. Tøssberg (allene).

Hæld mig! at blant mine Glæder
Jungen Elskovs Torne groe,
End forstyrre Amors Kiæder
Ei mit glade Hjertes Roe.
Ei hans Bøllyst, ei hans Smerte
Livets Vaar mig tøvet har;
Hvert et Slag af dette Hierte
Kun for Skyldfrie Synder var.
Morgenredens Purpurskalle
Straale mig fornyget Træl;
Aft'nen vinker mig til Hvile
Bed Hyrdeskitens End.

(Ved Aktens Ende kommer Povise ind.)

Anden Scene.

Frokenen. Lovise.

Lovise. Af naadige Froken! af! hielp os, ellers er det ude med os. Jørgen er arresteret. —

Frokenen. Hvad? Jørgen arresteret?

Lovise. Af ja! men han er sikkert uskyldig.

Frokenen. Men hvorfor? hvad har han gjort?

Lovise. O! det er den rene Ondskab; han er anklaget paa Forstamtet som Wildtyv.

Frokenen. Umueligt!

Lovise. Der ere tre Vidner paa det; man har arresteret ham, visiteret hans Huus, og fundet en Glinde, og en stude Hare.

Frokenen. Men, for Himlens Skyld! hvad har bevaaget Jørgen til det.

Lovise. Af, det er, og kan ikke være sandt. Jørgen er uskyldig; derpaa vil jeg leve og døe. Han forsikrer, at han ikke veed det mindste af nogen Ting.

Frokenen. Det var dog en affhyelig Ondskab, at paadigte et uskyldigt Menneske sig en Forbrydelse.

Lovise. Drag ikke Jørgens Dyd i Tvivl, naadige Froken! Jeg kiender hans Hierte, han er sikkert uskyldig. Berov hana nu ikke Deres Beskyttelse, fordi flette Folk paadigte ham Laster.

Fro.

Frokenen. Vær rolig, gode Pige! kan jeg gjøre noget for ham, saa skal du snart igien see ham i dine Arme.

Lovise. Tak! hiertelig Tak! O vidste De, hvor sødt Haabet er for et elskende Hierte, saa vilde De vist finde Belønning i Tanken om at have skænket mig denne Glæde.

Frokenen. Ih Pige! du taler jo som en Bog.

Lovise. Ogsaa det kan jeg takke min Jørgen for. Han har inprentet mig Følelse for alt hvad der er got og skönt. Jeg har ofte siddet hele Timer med ham paa et eller andet eensomt Sted, hvor han snart ved behagelige Samtaler, snart ved Bøger, har dannet min Forstand og mit Hierte; enhver Følelse, enhver Tanke, erindrer mig om ham, og om jeg nu mistede ham, o troe mig! saa var jeg overmaade ulykkelig.

Elste! kun med dig,
 Bli' jeg lykkelig;
 Ingen Smerte
 Dette Hierte
 Skal i London nage,
 Bli' Jørgen kun min Mage;

Frokenen.

Kan Elskovs gudens Bænke
 Saa høie Glæder skænke?
 Dige! af, jeg troer det ei!
 O den er en tryllesk Drom,
 Af hvilken mangen skal
 Dypaagne sig til Dval.

Lovise.

Elskov er den fede Drom,
 Som paa Livets mørke Fied
 Straaler venlig ud.
 Elskov lysner Skæbnens Himmel,
 Elskov toner Klodens Brimmel
 Jubellnd;
 Alt har Deel i Elskovs Glæder,
 Jeg allene, savne maa dens blide Fryd.

Frokenen.

Alt har Deel i Elskovs Glæder,
 Du kun savne maa dens Fryd.

Begge.

Aldrig doer mit Hjertes
 Giem i Haabets Skid din } Kummer.

Lovise.

Aldrig mere fro jeg leer,
 Nyder ingen raltg Skummer,
 For jeg ætter Jorgen ser.

Frokenen.

Wange Hierte klag ei meer!
 Snart i Elskovs kielne Slummer
 Al din Hæld du kronet seer!

(Efter Duetten kommer Jørgen og styrter sig i Lovises Arme;
 Frokenen kaster et tilfredsbedsfuld Blik til de Elskende;
 en kort men heitidelig Pause).

Tredie Scene.

Jørgen. De forrige.

Jørgen.

Dig Lovise! jeg atter skuer,
 Hvilken Lykke, hvilken Lyst!

Lovise.

Dig, du Elskte! jeg atter skuer,
 Trykker dig til dette Bryst!

Frokenen.

Engle! ned fra Lysets Buer,
 Skuer Elskovs rene Lyst!

Jørgen. Lovise.

Til sin Barm

[sin Elskte]
[sin Elsker]

 trykke

Skue

[hans saa]
[hendes]

 kielne Die,

Hvilken Lon for Elskovs Meie,
 Hvilken salig, salig Lon!

Frokenen.

Grunde trofast Elskovs Lykke,
Og i dens saa skionne Lue
Himlens høie Fryd at skue,
Er for mig en salig Løn.

Lovise. Er det mueligt, Jørgen? Du er frie?

Jørgen. Ja, Lovise! Efter vor gode Hr. Oberstes Befaling, endskønt min Uskyldighed endnu ikke er bevist.

Frokenen. Siig mig engang, Jørgen! hvor kommer han til den Arrest?

Jørgen. Vidste jeg det, naadige Fruen! saa laae der en Ondskab mere for Dagen. Jeg kan paa ingen Maade udgrunde det.

Lovise. Arme, gode Jørgen!

Frokenen (man hører Obersten tale). Ah! det er min Faders Stemme.

F i e r d e S c e n e.

De forrige. Obersten med Fogden.

Obersten (i Døren). Naa! kom kun nærmere, Faer! Uden Omstændigheder!

Fogden. Deres høifriherlige Naade tilgiver! jeg veed ikke —

Lovise (forstræket). Gud! min Fader!

Fogden (affides). Hvad Pokker! der er jo min Lovise.

Obersten. Hvad mumler han der i Skragget?

Fogden. Deres høifriherlige Raade tilgiver! jeg forundrede mig over at finde min Datter her.

Obersten. Intet andet! det skal han snart blive oplyst om. Sæt sig! Naa, ingen Omstændigheder!

Fogden. Deres høifriherlige Raade tilgiver! — —

Obersten. Saa til Helvede med din Tilgiven — Vil han ikke sidde, saa staae, jeg tilgiver ham begge Dele.

Frokenen (til Obersten). Beste-Fader! De gjør Manden bange.

Obersten. Beed det nok, Barn! Jeg kan ikke lide de Komplimenter — — hør mig en gang Foged! han maa ikke tage mig det ilde — —

Fogden. Deres høifriherlige — —

Obersten (ramper i Gulvet affides). Satan! høifriherlige Nar uden Ende! — — Hør Nigebarn! hent mig min Pibe! ellers forgaaer Togsmodigheden mig — eller, lad Jorgen heller gaae. (Frokenen taler sagte med Jorgen; denne gaaer; Obersten seer efter ham, siden til Fogden).

Ober-

Obersten. Foged! hvad synes ham om den Knøs?

Fogden. Deres høifriherlige Naade! det er en kion Karl. Men Lykken er ham just ikke gunstig.

Obersten. Ei, hvad Lykke! Lykken er et Fruentimmer der hænger efter enhver liderlig Knegt. Jeg er Jorgens Ven, og jeg er en Mand.

Fogden. En særdeles Naade!

Obersten. Det er mig meget om at gjøre, at see Knekten lykkelig: og han, fiere Foged! kan bidrage noget dertil.

Fogden. Deres høifriherlige Naade behager at spase med mig fattige Mand.

Obersten. For Saten! (Jorgen kommer med piben) Gud være lovet! at jeg kan blæse den Værgelse ud i Luften. Nu, Foged! gjør mig ingen Sidespring mere, men bliv smukt ved Stangen; seer han, hans Datter der og Jorgen, det kunne blive et smukt Par, og naar jeg var som han, saa gav jeg Knøsen Pigen.

Fogden (forlegen). Som jeg? Deres høifriherlige Naade! og saa ville det, dog ikke saa lige kunne gaae an.

Obersten. Naa! og hvorfor ikke?

Fog-

Fogden. Deres høifriherlige Raade tillade mig! For det første: er min Datter saa got som lovet bort, og for det andet: tillad mig! — Jorgen er fattig —

Obersten. Og for det tredje: han er en Esel! med sin Kattigsladder; intet Menneske under Guds klare Soel er fattig, naar han kun har sunde Lemmer, og Hoved og Hierte sidde paa rette Eted — — Og fort og got! tien mig nu i at give sit Samtykke.

Frokenen. O ja, kiære, gode Mand! gjør det!

Fogden. Deres høifriherlige Raade! det gaaer sandelig ikke an.

Lovise]		Kiære Fader!
Jorgen]	(paa engang).	Kiære Foged!

Fogden (med komisk Angest). Deres høifriherlige Raade tillader! jeg er en gammel og fattig Mand, og kan ikke give min Datter det mindste andet, end det smule Liv og — og —

Jorgen. O! jeg vil jo ikke have andet end Pigen, kiære Hr. Foged!

Fogden. Meget vel, Mosis Jorgen! Men jeg er Fader, og maa see paa mit Barns Bedste. Jeg har ogsaa allerede sørget derfor, og —

Ober-

Obersten (falder ham i Zaler). Og vil sælge hende til Barthel. Men det skal han vel lade blive!

Fogden. Og tilmed, naadige Hr. Oberst! — — den Hændelse med Jørgen i Dag; hans Ukyndighed er endnu ikke beviist — —

Obersten. Den skal blive beviist, eller jeg vil ikke hede Hans v Løvsberg — — Maa! vær nu fornuftig, og giv mig den Tieneste. Slig ja!

Frokenen. O, jeg beder ogsaa derom!

Fogden. Deres høifriherlige Raade! det kan umuelig gaae an.

(Obersten taster i Bredde sin Pibe i Gulvet, og gaar under den følgende Arie rask op og ned).

Lobse.

O min elskte Fader!

Hør mit Hjertets bange Klage,

— Mine fordoms glade Dage

Du mig skænke igien!

Os du med faderlig elskende Haand

Omsnoe med Elskovs yndige Baand!

! Selb hiffet i Saligheds Rige

Da vor Tak dig skal stige

For vor Livs Hæd!

Fogden.

Tie! Uhydige, saa tie!
Her din Elskov daarer dig;

Jørgen.

Kiære Foged! al jeg beder
Giv mig dog Lovise nu!
O, med hende Hytten skal
Blive mig en Herrefal,
Hendes Smil mig skænke søde Glæder.

Fogden.

Jeg tør ei høre,
Jeg sliq en Gierning aldrig bør gjøre!

Obersten.

Gamle Synder! saa sig hvorfor?

Fogden.

Heibdarne Hr. Oberst! tilgive De maa,
Min Datter kan Jørgen i Sandhed ei faae!

Obersten.

Saa snak du til Fanden!
En Sladder saa dum
Kan man ved Himlen
Blandt Gale ei høre!

Lovise.

Al Jørgen! han vil os ei høre!

Frokenen.

Kan vi da hans Hierte ei røre?

Jørgen.

Han aldrig vor Enkke vil gjøre!

Ober-

Obersten.

Wie Gamle! jeg nok dig vil lære! —

Fogden.

Hr. Oberstens Forord jeg holder i Ære,
Dog opfyldte kan jeg ei hvad de begjære.

(Efter Daintotten gaar Fogden).

Femte Scene.

Obersten. Frokenen. Tørgen. Lovise.

Lovise. Af, Tørgen! Vi ere dog ret
ulykkelige!

Tørgen. Ja, det ere vi!

Obersten. Væver roelige Børn! Lad
kun mig raade! Jeg vil overlægge Tingene. Det
skulle dog gaae til med Dævels Konst, skulle vi
ikke kunne gjøre den gamle Synder tam.

Tørgen. Hvorledes skal jeg kunne takke
Dem for al Deres Godhed, naadige Hr. Oberst?

Obersten. O, hold du Snabelen, Dreng!
og-gjør mig ingen Kringler paa Suppen. (til Fro-
kenen) Du Barn! tag du Parret op med paa dit
Kammer. Jeg vil nu engang agere Kobler, og
jeg haaber at fortjene Velsignelse derved.

Frokenen (klapper ham). Gode Fader!

Obersten. Naa, naa! paf jer!

(Lovise og Tørgen gaar med Frokenen).

Siette

Barthel. Deres Excellens tillader, at jeg fører det dumme Menneſte ud af Deres Stue. (Han vil gribe Claus, ſom undløber).

Claus. Af Herre Jeh! Deres Excellens! min Drage, min Drage!

Oberſten. Lad han ham gaae, Hr. Magiſter! og du, giv mig engang den Ringſt!

Barthel. O vee! nu er jeg om en Hals!

Claus. Det vil jeg gjerne, Deres Excellens! Men jeg maa have den igien, for jeg har ſelv gjort den, har ogsaa allerede probe- ret den, og den er ſtegen, — ſtegen er det, ja — ſom — — ſom en Lerke. (Han vil give Oberſten Dragen; Barthel søger at hindre det).

Barthel. O, Deres Excellens! beſvær ikke Deres høie Hænder paa den ſlidne Ringſt.

Oberſten. Paf han ſig Fanden i Bold! og lad mig om det. (Han tager Dragen).

Barthel (i en forvildet Tone). Nu være Gud mig naadig!

Oberſten. Jeg vil dog engang ſee høgd det kan være for et Exiſtens Væble af et Brev. (Han læſer ſagte paa Dragen).

Barthel (til Claus). Die kun Skind! du gjør mig ulykkelig!

Claus (væger Fingre ad ham). Hi, hi, hi! Nu ſøer han dog ikke min Drage, ſer han! hi, hi, hi!

Barthel

Ober-

Obersten (hvis Forundring siger merkellig under Brevets Læsning). Hvad Diavlen? hvad er det? (han læser højt). "Høistærede Hr. Barthel! agt-
"bare Hr. Collega! Jeg har rigtig erholdt de
"50 fl. paa Uddrag, og har strax gjort Klagen
"anhangig ved Forstamet. Vidnerne ere af-
"hørte, og jeg har allerede betalt dem. For
"mere Troværdigheds Skyld, har jeg desuden
"skult en Jagtslint og en skudt Hare i Jørgens
"Hus. Begge Dele vil man finde i Morgen,
"naar man arresterer ham. Det skulde være
"Diavels, skulle vi ikke paa denne Maade kunne
"skaffe os den næsvise Knegt af Halsen. - Rio
"strax dette Brev itu; Overbringeren er en af
"Vidnerne, og kender Sagen. I Forventning
"af de øbrige 50 fl. forbliver jeg Deres tjenstvils-
"ligste Ven. Conrad Wolff, herstabelig Jæger."
50 Diavle paa Raffen af dig og dine Svende!
"du" tjenstvillige Satan!

Claus. Ah, Herre! Jeh! hvor Deres
"Excellens" bänder!

Obersten. Mei, det er for galt! Saa
"ondsskabsfuld havde jeg dog ikke troet noget
"Menneske var. Skærf! hvad har bevæget dig
"til denne skammelige Sierning?

Barthel (faldet paa Knæ). Naadigste, dyreba-
"reste Hr. Oberst! af! forbarme Dem over mig!

Obersten (til Claus). Hvor fandt du Brevet?

Claus

Claus (falder paa Kne, og folder gradende Hænder).
 Ak! jeg sad under Wiinbierget, og der saae jeg
 Barthel snuble over nogle Træstumper, og saa
 ville jeg see om han ikke havde slaaet sig, og
 saa laae Brevet der, og Barthel snorkede i et
 væk, og saa tog jeg Brevet.

Obersten.

Ha, gamle Kærv, nu har jeg dig!
 Nu ei du skal undløbe,
 Og Dod og Ufskyld sikkerlig
 Ei meer med Rigdom liebe.

Barthel.

Dominus excellentissime!
 Jeg bli'r saa berøgslet, af vee mig! af vee!
 Ak tillad mig at jeg leber!

Obersten.

Ha, ha! dig alt som jeg kan see,
 Din onde Samvittighed reber.

Barthel.

Dominus excellentissime
 Ego sum servus amore.
 Kun Elskov, kun Elskov i alting er Skuld,
 Hos mig den har oppustet Elskovsøens Jid,
 Ergo: er den i mit malum jo Skuld.

Obersten.

Tie Gæsthy! hent Bagten!

Claus.

Ak min Drage!

Bar-

Barthel.

O vee! han kalder Bagten!

O vee! der seer jeg jo Tørgen!

Han vist i sin Brede mig tager af Dage.

Frøkenen. Lovise. Tørgen.

Hvorledes! hvad seer jeg? hvad frister

Den leede forhadte Magister?

Paa Knæ jo han ligger, med foldede Hænder,

Maaskee han sin nedrige Ondskab bekiender.

Obersten.

Der seer I den smukke Magister,

Den nedrige fælste Philister.

Saa knæl nu Forræder, og fold dine Hænder,

Din fiendige Ondskab med Jammer sig ender!

Barthel.

Naade! Naade! gunstig mig være?

Jeg aldrig, nei aldrig synder mere;

Tvi slip mig kun denne gang løs!

Obersten.

Tie! viid at jeg ei spørger her.

Jeg slipper dig aldrig meer løs!

Barthel.

Al Lovise! al Tørgen!

Al beder for mig!

Det ellers er forbi.

Frøkenen. Lovise. Tørgen.

Al kæreste Fader, } see ikke derpaa!

Al naadigste Herre, }

Men lad ham for denne gang gaae!

Ober-

Obersten.

Jeg kan et tilgive hans skændige Daad,
Fuldt er hans Hierte af onde Raad.

Barthel.

O vee! hans Hierte ubøieligt er,
Nu snart jeg er min Ulykke nær!

Claus.

Uf Himmel! hvad tænkte jeg her?
Min Drage fryder mig aldrig meer.

Obersten.

Hei! Bagten! Bagten!

Claus.

Min Drage!

Barthel.

Uf vee! der kommer Bagten;

Claus.

Uf vee, min arme Drage!

Obersten.

Nu Karle! nu fører Magisteren fort,
Dg passer, at ei han løber mig bort!

Bønder og Bøgt.

Den Enst vi ham nok skal betage;

Dg vover han sligt,

Vi passe vor Pligt,

Dg lade ham Kniplerne smage!

Barthel.

Uf vee mig! det ude er!

Claus.

Mijt Drage aldrig mig sender meer.

Bonderne.

Nu fort! nu fort!

Barthel.

Al vee! Jez er forloren!

Daar uden Naade Ketten sig

Foreener, at fordanne mig.

Lovis. Froknen. Torgen.

Hans Skiebne næsten rerer mig!

Bagten.

Nu fort! og skraael et meer!

Claus.

Jeg aldrig meer min Drage seer!

Barthel.

Al! snart min Dom nu affagt er!

Til Vands jo Krukken gaer

Indtil sin Rest den faer;

Sædes hver en Skelm det gaer.

Hæd' ben hvid Hierte roelig

Ukænde med Ondskab slaer!

Sev under Vægt af Søker,

Hat usorfordet slaer.

Tredie Akt.

(En fri Plads. I Midten et stort Vindetræ. Vorden og
Bente hist og her om samme. Tørgen kommer).

Første Scene.

Tørgen (allene).

O, hvor jeg nu er glad! — Nu tør jeg igjen
haabe! og min Uskyldighed ligger fuldkommen
for Dagen. Lovise bliver min, og med hende
alle Jordens Glæder! —

Sede Haab! du er mig blænde,

Et omsonst du atter tænke

Glædens Gnist i denne Dærm!

Et den blide Drøm lad blinde,

Om min Enkle snart at finde

I min Elsktes Aetne Arm!

Snart du byde, os at nyde

Elskovs fulde Salighed!

Lad foruden Klage,

Hver blant Vaandets Dage

Svinde sødt i Fred!

(Gæst):

Anden Scene.

(Under en vinter Marsch, kommer en Klot Bønderfolk paa
viis gaaende med bekrandsede Wiinfrukter. De sætte
Frugterne paa Bordene; de Gamle sætte sig. Nogle
blant de Unge dandse, andre synge følgende Sang).

Piger.

Pige og Ungling! o Dandser saa fro,
Livet igiennem, mens Roserne groe,
Smiler dig Glæden, erkiendtlig den ind!
Sielden, og stakket er Menneffets Fryd.

Karle.

Lystig, hei lystig! saa muntre, saa fro
Leve vi Bønder mens Roserne groe,
Synge, og dandse, og drikke derpaa:
Gjorde hver tungsiindig Kjøbstedmand saa!

En gammel Bønde. Det saa, Wen-
ner! Siøger jer brav lystige!

Peter. Vi ere stærk i Jærd med det,
Fæer Jakob!

Den Gamle. Det gjør J ret i! Nu
er det ogsaa jeres beste Tid! Naar J naaer vo-
res Alder, saa sætter J jer rolig bag Wiinfla-
ken, og seer paa jeres Børn, og erindrer jer
forbigangne Tider. (han tager et Kruus) Nu da!
paa en glad Alderdom!

Alle. Tak, Fæer Jakob! Tak!

Peter. Den og Karle! der kommer vo-
res nåadige Hr. Oberst!

Tredie Scene.

(Bønderne trække sig noget tilbage; Obersten kommer.)

Obersten. Lad jer ikke forstyrre Børn! Fornier jer som I pleier! I veed jo, at jeg gierne seer glade Menneſker.

Den Gamle. Glade Menneſker ere for det meste ogsaa de bedste, Hr. Oberst!

Obersten. See der! gamle Krigskammerat! kamperer han ogsaa endnu?

Den Gamle. Gud ske Lov! ja Hr. Oberst! Og jeg haaber det skal ikke blive den sidste. Jeg kan endnu ikke ret faae i mit Hoved, at jeg skal i Winterquarteer. Ikke just fordi jeg er bange for det; jeg har levet mangen glad Dag i Verden, derfor er jeg gierne paa Færde, og sufter at kunne være det endnu længere!

Obersten. Jeg sufter ham tit Lykkefatter! Maa, Børn! det er got at hvide her saa smukt sammen. Jeg har beſtillt Birkedommeren herhid med en Arrestant.

Peter. Det er viſt Magiſter Bårthel!

Obersten. Just ham! Han ſkal nu i Alles Paahør bekiende den Ondſkab, han har begaaet imod Jørgen, og det ſkal ogsaa blive ham giengiældet.

Nogle Bønder. Det er ikke maekt end billigt.

Fjerde Scene.

De forrige. Frukenen. Lovise. Jørgen.

Fogden (som sniger sig bag efter).

Peter (til Jørgen). Til Lykke, Jørgen! Hvis du endnu i Dag bliver Brudgom, saa giver jeg et heelt Anker af min Attenaariger til Pøjs!

Jørgen. Tak, Peter! Vi vil haabe det Bedste! (Noget Bønderfolk tale sagte med Lovise og Jørgen, og nytte dem deres Glæde).

Obersten (til Fogden). Nu, Faer! hvorfor staaer han saa langt borte? Hvorledes seer det ud med Svigersønnen?

Fogden. Deres Raade forlade mig! Hadde jeg vidst det før — men hvem kan see ind i Menneskers Hierte?

Obersten. I Hiertet seer han desuden ingen, men vel i Pungen. Husk vel paa det: Præge og et godt Hierte er saare fælden foreenede. (Obersten taler sagte med Frukenen, og Bønderne trække sig tilbage fra Jørgen og Lovise).

Den Gamle (til Fogden). Ja, Faer Foged, jeg har ikke kunnet glemme jer, at I ville lobe jeres eneste Barn til den lumvne Karl. Det er, saa min Siel!, intet arligt Faderstykke; den fattigste Mand i Byen havde sikkert betænkt sig længe paa, at give den Lur sin Datter, og I var saa fix dertil. Det er dog got, at det har

taget saadan en Ende, J havde ellers havt et stort Ansvar.

Lovise. O Sorgen! Vore vi kun vor Lykke saa nær!

Sorgen. Vi ere det, Lovise! Det siges mit Herte mig!

Sorgen.

Sorgens mørke Dage
Laaude vi tilbage,
Snart skal Hymens Haand
Løse huld vor Kammers Baand!

Frokenen.

Gleden Sorgen vinker,
Fryd hans Øie blinker,
Snart skal Hymens Haand
Løse huld hans Kammers Baand.

Lovise. Sorgen. Frokenen. Obersten.

Snart skal Hymens Haand
Løse [huld vor] Kammers Baand.
[deres]

Lovise.

Naar min Fader laaner Øre,
Vore Venner huld at høre,
Enkeltige da vi var
Et foreenet, saligt Par!

Obersten.

Naar den Gamle laaner Dre,
Deres Bønner huld at høre,
Lykkelige da de var'
Et foreenet, saligt Par!

Lovise. Jørgen. Frøkenen. Obersten.

Lykkelige da $\left[\begin{array}{c} \text{vi} \\ \text{de} \end{array} \right]$ var'

Lovise. Jørgen.

Et foreenet, saligt Par!

Frøkenen. Obersten.

Et foreenet, saligt Par!

(Under Aavarttetten ordne Bænkerne sig til en hoitidelig Skaal.
Efter Aavarttetten træde de hen til Obersten med fulde
Glas; den Gamle føer dem an).

Den Gamle. Raadige Hr. Oberst! vaa
Deres Velgaaende! og vedvarende Sundhed!

Alle. $\left[\begin{array}{l} \text{Vores elskede Hr. Oberstes Sundhed!} \\ \text{Gud velsigne vores gode Herre!} \end{array} \right.$

(De drikke).

Obersten. Tak, Børn! Tak! Giv mig
ogsaa et Glas! (man bringer ham et) Alle gode
Mennesker! og alle troe og redelige Underda-
nere. (drikker).

Alle. De' leve!

Femte Scene.

De forrige, Rettens Betient, Barthel med
Bagt. (hans Adfærd røber en modfalden Synder).

Obersten. A, ha! der kommer jo den
smukke Person!

Peter. See, see! Det er første gang i
mit Liv, jeg seer Barthel adrue. — Det gjør
mig dog næsten Ondt for ham!

Obersten. Paa saadan en Karl spilder
man kun sin Medlidenshed.

Rettens Betient. Dersom Deres høi-
friherlige Naade saa behager, saa vil vi skride
til Sagen.

Obersten. Ja, tag fat! Bare den
Karl kommer mig af Syne!

Wunderne stille sig paa begge. Sider af Rettens Betient.
Denne udkrammer med mange Formaliteter sine Papis-
rer paa et af Bordene, rømper sig, og efterat han
har paabuden Sillhed, begynder han saaledes:)

Efter Ordre af hans høifriherlige Naade,
Hr. Oberst v. Fosberg! Arving til Fosberg,
Guthoff og Lindenhain — —

Obersten. O, lad de Briggler være
horte.

Rettens Betient. Kun for Eosannets
Skyld, Deres høifriherlige Naade! Det gjør
stærkere Impression paa Auditors.

Ober-

Obersten. Naa, da! Nu videre!

Nettens Betient (læser) "Saasom og
 "efterdi det har tildraget sig, at Eskoleholder
 "Jaci. Bonifaz Barthel, i Forstaaelse med Jæ-
 "ger Wolff i Waedhausen, paa en yderst und-
 "skabsfuld Maade, fatælig har sigret og anflaget
 "den her boende Indsidder Jørgen Werner, den
 "afsoede Forvalter Wærners Søn, for Baldhyberts,
 "for at vaadrage samme Nettens Hæstelse og
 "uforskyldt Straf; men denne Iagnagtige Bes-
 "kyldning ved en besynderlig Casus er lagt for
 "Dagen, saavel som alting af Calumnianten til-
 "staaet da bekendt, saa begierer hans høifri-
 "herlige Raade, vor naadige Herre! til ydermere
 "Retfærdiggjørelse for den uskyldige Jørgen Wær-
 "ner, endnu en offentlig Tilstaaelse af Malefi-
 "canten; til hvilken Ende, jeg her spørger ham,
 "Bonifaz Barthel: Har han buden Jæger Wolff
 "i Waedhausen 100 fl., hvis han, paa ovennævnte
 "Maade, kunde frembringe en sandsynlig Klage
 "mod meerbemeldte Jørgen Werner?"

Barthel (meget veemodig). Ja!

..... "Nogle Bønder. { Hvilken Ondskab!
 { Den sunnste Sneegt!
 { Hvilken Nederdrægtighed!

Nettens Betient. Silentium! Har
 han paa de 100 fl. allerede afbetalt de 50?

Barthel. At, ja!

Peter. See mig engang, hvilken Kiel-
tring!

Nogle Bønder. { Det er uforsvarligt!
Det er affhyeligt!

Kettens Betient. Silentium! — —

Da Gierningen nu af ham selv — —

Obersten. Holdt! det er nok! det øv-
rige vil give sig paa en anden Maade. (til Bars-
thel) Han og hans Medskyldige, skal faae de-
res fortiente Løn, det indestaaer jeg for.

Kettens Betient. Deres høifriherlige
Raades underdanigste Tiener skal redelig bi-
drage sit til Retfærdigheds Haandhævelse. (til
Wagten) Passer noie paa, Karle! at han ikke
smutter jer væk!

En af Wagten. Det har gode Veie;
vi skal nok holde ham.

(Kettens Betient vatter ind).

Peter (til Barthel). Men sig mig, Bar-
thel! for Himlens Skyld! hvad har besøget
ham til saadanne Streger?

Barthel. Ak, den diavels Klerlighed
har forblindet mig!

Peter. Der kommer aldrig i sine Dage
noget Gøt ud af, at saadan en gammel Ræ-
forelsker sig!

Den Gamle. Og naar det saa ioven
i Kibbet er en Person, som Barthel, saa smi-

ger Overmodts Diævel sig bag efter, og gior
det Onde endnu vare.

Barthel. O, Fader Wenzel! troe mig!
jeg fortryder min Synd; jeg vilde give Alt til,
at det var ugiort!

Chor.

Seer han Hr. Barthel! seer han nu,
Sligt stedse af Lasterne finder;
For alle Straffens Time lyder,
Som har mod Næsten Ondt ihu.

Barthel.

Å! ja! å! ja! jeg nu det seer,
Dg gior ei Ondt herefter meer.

Obersten.

Til Lon du Raspehuset faaer,
Der slig en Enst dig vel forgaaer.

Bonderne.

I Rasphuus skal Barthel! o vee! o vee!

Barthel.

O mihi Paupere!

Lad dem forbarme!

Forstaaen mig for en Straf saa haard!

Frokenen. Lovise. Jørgen.

Ja, tilgiv dog den Arme!

Forstaaen ham for en Straf saa haard.

Obersten.

Jeg ingen Naade skienker,

En Knegt saa dumst og ondskabsfuld.

Bar.

Barthel.

Forbarm dem!

Min halve Formue paa Etedet jeg byder,
Dg Jørgen som Brudegave den under!

Frokn. Lovise. Jørgen.

Alt elskede Fader! } at, lad det saa gaae!
Hr. Oberst!

Obersten.

Nu vel! jeg lader saa gaae,
Dg blot ved eders Forbøn
Hans Naade skal faae!

Barthel.

Gratias! naadigste Herre!

(affides)

Jeg gierne min halve Formue
Skienker bort, naar man lader mig gaae.

Fogden (affides).

Ha, gier han sin halve Formue,
Da ogsaa Jørgen min Dotter skal faae.

Obersten.

Nu strar du i Peunen søre,
Hvad jeg dig vil diktere.

Barthel.

Jeg alt er lutter Øre,
Hr. Oberst at høre!

Obersten.

"Jeg Bonifaz; Barthel bevidner

Barthel.

fa; Barthel bevidner

Ober

Obersten.

Med egenhändig Underskrift,

Barthel.

• • • • Underskrift,

Obersten.

For al mit Hiertes onde Bedrift

Barthel.

• • • • onde Bedrift,

Obersten.

Min halve Formue

Barthel.

• • • • Formue

Obersten.

At udbetale.

Barthel.

• • • • at udbetale.

Obersten.

Bonifa; Barthel Ermagister.

Barthel.

• • • • Ermagister.

Obersten.

Dg forhen Skolens Minister.

Barthel.

• forhen Skolens Minister."

Obersten.

Dg nu, Hr. Foged! trad atter frem,

Hvo blant dem fører nu Bruden hjem?

Foged

Fogden:

Nu seer jeg nok at Himlen vilde,
At Jergen bli'r min Svigersøn,
For dette at opfyldes,
Jeg hører Elskovs Ben!

Obersten.

Saa farer Jergen da Bruden hjem,
Dg Barthel Broluppet gjør for dem.

Chor.

Al Jerden farer nu Bruden hjem,
Dg Barthel Broluppet gjør for dem.

Barthel.

Jeg saarens Broluppet give saaer,
Naar kun for Raschhuus sei jeg gaer.

Chor.

Al den Glæde, Livet har,
Skænkes dig, du ædle Par!

Lovise.

O hvilken himmelik Salighed

Jerg n.

Opfylder nu min Barm!

Chor.

Al den Glæde, Livet har,
Skænkes dig, du ædle Par!

Lovis. Jergen.

O hvilken Glæde! Elskovs Ben,

O Jergen] min du er!
Lovise]

O som denne Time skion,
 Vor hele Fremtid stedse vær!

Lovise. Frøkenen. Obersten.

Elskov mod Maalet med mandige Fied,
 Vandrer, skiont Banen med Torne er strød,
 Er skiont de Elskendes Skiæbne ei blid,
 Troskab dog skionter den sødeste Frind.
 Kyskes, I Fromme! i Kiærestens Arm
 Glemmer man Modgang og Kummer og Harm.
 Helliger Hiertet til Ketsind og Dyd!
 Aldrig, nei aldrig! I savne da Fryd!

Chor.

Lystig, het lystig! saa muntre, saa fro,
 Leve vi Bønder, mens Roserne groe,
 Kysse og dandse, og drikke derpaa,
 Giorde hver tungsindig Kiøbstedmand saa!

